

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

تبیین فرایند پشیمانی بعد از طلاق در زنان: ارائه مدل نظری

پایان نامه برای دریافت درجه دکتری تخصصی PhD در بهداشت باروری

نگارنده:

آرزو پیرک

استاد راهنما

دکتر رضا نگارنده

استاد مشاور:

دکتر زهره خاکبازان

سال ۱۳۹۷

تبیین فرایند پشیمانی بعد از طلاق در زنان: ارائه مدل نظری

چکیده:

مقدمه و هدف: طلاق یکی از استرس زا ترین رویدادهای زندگی میباشد که نیازمند بیشترین تغییرات شخصی و اجتماعی برای سازگاری مجدد، در افراد درگیر است. برخی از زنان با گذشت مدت کوتاهی از طلاق از تصمیم خود مبنی بر طلاق پشیمان می‌شوند. پشیمانی بعد از طلاق یکی از موانع سازگاری زنان با زندگی پس از طلاق میباشد. سازگاری ناموفق با زندگی پس از طلاق پیامدهای منفی فردی، خانوادگی، اجتماعی و اقتصادی فراوانی برای افراد و جامعه در پی دارد. با توجه به اینکه پشیمانی پدیده‌ای مبتنی بر زمینه بوده و در هر جامعه‌ای از عوامل شخصی، اجتماعی و فرهنگی آن جامعه تأثیر می‌پذیرد بنابراین این مطالعه باهدف تبیین فرایند پشیمانی بعد از طلاق در زنان انجام شد.

روش کار: مطالعه حاضر از نوع کیفی و به روش گراندد تئوری انجام شد. در این مطالعه انتخاب مشارکت کنندگان از طریق نمونه گیری هدفمند و نظری انجام شد. اکثر مشارکت کنندگان این پژوهش زنان مطلقه‌ای بودند که از تصمیم خود مبنی بر طلاق پشیمان بودند. ۴ نفر از مشارکت کنندگان پشیمانی بعد از طلاق را تجربه نکرده بودند. دیگر معیارهای ورود به مطالعه شامل توانایی تکلم به زبان فارسی، داشتن ملیت ایرانی و تمایل برای شرکت در مطالعه بود. برای جمع آوری داده‌ها از مصاحبه‌های عمیق نیمه ساختاریافته و عمیق و یادداشت در عرصه استفاده شده است. با ۱۵ مشارکت کننده، ۱۶ مصاحبه انجام گرفت. با مشارکت کننده شماره ۱۳ دو بار مصاحبه انجام شد. (به دلیل نداشتن وقت کافی برای مصاحبه طولانی، مصاحبه در دو جلسه انجام شد). محل جمع آوری داده‌ها دفتر وکالت، محل کار و زندگی مشارکت کنندگان و محل تحصیل پژوهشگر بود. داده‌های حاصل بر اساس نسخه کوربین و اشتراوس (۲۰۰۸) در ۴ مرحله شامل تحلیل داده‌ها برای مفاهیم، تحلیل داده‌ها برای زمینه، تحلیل داده‌ها برای فرایند و ترکیب و یکپارچه سازی طبقات، تحلیل شدند. جهت کمک به تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار MAXQDA ۱۰ استفاده گردید.

یافته‌ها: مفهوم مرکزی این پژوهش "نیاز گریزناپذیر به همسر" نام گرفت. طبقات اصلی، "آسیب پذیری اجتماعی"، "از دست دادن آشیانه امن" و "آینده مبهم" زمینه پشیمانی بعد از طلاق را شکل دادند. طبقات "در جستجوی آرامش و امنیت"، "تلاش جهت بازسازی زندگی" و "احساس سرخوردگی" فرایند شکل گرفته در این مطالعه بود. زندگی با حسرت و عدم امنیت خاطر نیز پیامد حاصل از پشیمانی بعد از طلاق را تبیین نمود. نظریه پایه‌ای منتج این مطالعه نیاز گریزناپذیر به همسر است. در واقع زنانی که بعد از طلاق پشیمان می‌شوند نیاز گریزناپذیر به همسر را درک کرده‌اند. آنها در بستری از عوامل زمینه‌ای مانند آسیب

پذیری اجتماعی، از دست دادن آشیانه امن و آینده مبهم سعی دارند تا با راهبرد در جستجوی امنیت و آرامش و تلاش جهت بازسازی زندگی از احساس پشیمانی خود بکاهند ولی روبرو شدن با مشکلات و موانع سبب احساس سرخوردگی در آنها می‌گردد. و زندگی با حسرت و عدم امنیت خاطر حاصل این فرایند است.

نتیجه گیری: فرایند پشیمانی از طلاق در زنان، فرایندی پویا، چند بعدی و تکاملی است که به شدت به زمینه اجتماعی وابسته است. نتایج نشان داد که تعداد زیادی از زنان مطلقه ایرانی بعد از طلاق به دلیل فرهنگ سنتی حاکم بر جامعه و عدم حمایت اجتماعی توان سازگاری با پدیده طلاق را نداشته و از تصمیم خود مبنی بر طلاق پشیمان میشوند. زندگی با حسرت و پشیمانی سبب مشکلات متعدد جسمی و روانی در این زنان می‌گردد. بنابراین لازم است حمایت‌های اجتماعی و اقتصادی متناسب با فرهنگ جامعه از این زنان به عمل آید.

کلید واژه: طلاق، پشیمانی، زنان مطلقه، مطالعه کیفی، ایران.

Teheran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

Title:

**Explain the process of regret after divorce in women :
introducing theoritical model.**

A dissertation submitted as partial fulfillment of the requirements for "

"Doctor of Philosophy (PhD) Degree

**In
Reproductive Health**

**By
Arezoo Pirak**

**Supervisor
Dr. Reza Negarandeh**

**Consultant:
Dr: Zohreh Khakbazan**

2018

Explain the process of regret after divorce in women: introducing the theoretical model.

Abstract

Introduction and aim: Divorce is one of the most stressful events in life, which requires the most personal and social changes for readjustment in the people involved. Some women, after a short time after the divorce, regret their decision to divorce. Regret after divorce is one of the barriers to women's adjustment with life after divorce. Unsuccessful adjustment to life after divorce will have many negative personal, family, social, and economic consequences for individuals and society. Since regret is a context-based phenomenon and in every community is affected by the personal, social and cultural factors of that community, Therefore, this study aimed to explain the process of regret after divorce in women.

Methods: This qualitative study was conducted using the grounded theory method. In this study, participants were selected using purposeful and theoretical sampling. Most participants in this study were women who regretted their decision to divorce. Four participants did not experience regret after divorce. Other inclusion criteria included: being able to speak Farsi, having Iranian nationality and willingness to participate in the study. Efforts. The data were collected through in-depth, semi-structured and deep interviews and field notes. In total, 16 interviews were conducted with 15 participants. Interview with participant 13 was conducted twice (not having enough time for a long interview, the interview was conducted in 2 sessions). The place of data collection was the law office, the workplace and the life of the participants and researcher's place of study. Data analyzing was done in four steps, with use of Corbin & Strauss 2008 approach; Analysing for concepts, analyzing for context, inclusion process to analysis and integration. MAXQDA10 software was used to help data analysis.

Results: After analyzing the data, the core category of “The inevitable need of the husband”, “Social vulnerability”, “Losing secure nest” and “Future vague” were obtained main categories in analyzing for context. “In search of peace and security”, “trying to rebuild life” and “Feeling frustrated” were obtained main categories in analyzing for processes. “life with regret and insecurity” was explaining consequences derived from of the regret after divorce. “The inevitable need of the husband theory” was obtained of this study. In fact, women who regret after divorce consider the inevitable need of the husband as a major concern. In a context of factors such as “Social vulnerability”, “Losing secure nest” and “Future vague, they try to reduce their feelings of regret In search of peace and security” and “trying to rebuild life, but facing difficulties

and obstacles creates a “Feeling frustrated” and life with regret and insecurity is the result of this process.

Conclusion: The process of regret after divorce in women is a dynamic, multidimensional and evolutionary process, which is strongly dependent on the social context. The findings of this study showed that many of the divorced Iranian women, due to the traditional culture of the society's lack of social support, do not have the ability to adapt to life after divorce and regretted their decision to divorce. Living with sorrow and regret leads to many physical and mental problems in these women. Therefore, it is necessary to provide the appropriate social and economic support for these women based on the culture of the society.

Keyword: Divorce, Regret, Divorced women, qualitative study, Iran.